

Sygn. akt *XVII AmE 283/19*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lipca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	Sędzia SO Andrzej Turliński

po rozpoznaniu 21 lipca 2021 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania **(...) sp. z o.o. w Ł.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania (...) sp. z o.o. w Ł. od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 07 sierpnia 2019 r. Nr (...)

oddala odwołanie.

Sędzia SO Andrzej Turliński

Sygn. akt XVII AmE 283/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 07 sierpnia 2019 r. Nr (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE, pozwany) na podstawie art. 56 ust. 2 w związku z art. 56 ust. 1 pkt 49 oraz art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne oraz art. 104 k.p.a., po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej spółce ‘ (...) W (...)’ Sp. z o.o. z siedzibą w Ł. (powód, Koncesjonariusz) posiadającej koncesję na obrót paliwami ciekłymi nr (...), udzieloną przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w dniu 21 czerwca 2018 r. wymierzył powodowi karę pieniężną w wysokości 10.000 zł, za uchybienie obowiązкови wynikającemu z art. 37 ust. 2d ustawy Prawo energetyczne, w zakresie poinformowania Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o zmianie danych dotyczących osób wchodzących w skład organu uprawnionego do reprezentacji powoda.

Od ww. decyzji powód złożył odwołanie zaskarżając ją w całości. Zaskarżonej decyzji zarzucił naruszenie prawa materialnego tj. art. 56 ust. 6a ustawy Prawo energetyczne przez jego niezastosowanie i nieodstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, mimo, iż powód uprzednio nie był karany przez Prezesa URE, nie osiągnął żadnego dochodu z działalności koncesjonowanej, zawiadomił Prezesa URE o zmianie, a stopień społecznej szkodliwości naruszenia obowiązku był znikomy.

Wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania na swoją rzecz według norm przepisanych ewentualnie o zmianę zaskarżonej decyzji w całości i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez odstąpienie

od wymierzenia powodowi kary pieniężnej oraz zasądzenie na rzecz powoda kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odwołania wskazał, że nie kwestionując faktu, iż istotnie do zgłoszenia zmiany na stanowisku Prezesa Spółki nie doszło w terminie, to ostatecznie przedmiotowa zmiana została zgłoszona. Poza tym brak zgłoszenia przedmiotowej zmiany w terminie miało charakter czynu o znikomej społecznej szkodliwości, co uzasadnia odstąpienie od wymierzenia kary. Powód podkreślił, że zmiana na stanowisku Prezesa Spółki została zgłoszona do KRS. Jest zatem informacją jawną, dostępną dla wszystkich. Jak wynika z art. 15 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym „Od dnia ogłoszenia w Monitorze Sądowym i Gospodarczym nikt nie może zasłaniać się nieznajomością ogłoszonych wpisów”. Skoro zatem zmiana była wiadoma dla Prezesa URE, to nie można zgodzić się z poglądem, iż zaniechanie poinformowania w terminie stanowi znaczny stopień szkodliwości czynu w sytuacji, w której Prezes Urzędu nie może zasłaniać się nieznajomością wpisów w KRS. Powód wskazał, że po wszczęciu postępowania dopełnił obowiązku i stosowne zawiadomienie złożył. W jego ocenie Prezes URE nadmierną uwagę przywiązuje do faktu, iż nastąpiło to po wszczęciu postępowania, skoro wiadomość ta winna być mu znana z KRS..

Co więcej powód nie rozpoczął prowadzenia działalności koncesjonowanej, a zatem nie uzyskał żadnego przychodu ani dochodu z jej prowadzenia.

Sprawozdanie finansowe wskazuje, że powód w roku 2018 poniósł stratę w wysokości 369.046.95 PLN.

Brak zawiadomienia Prezesa URE w terminie stanowiło niedopatrzanie i wynikało z nieznajomości takiego obowiązku.

W odpowiedzi Prezes URE wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy w Warszawie ustalił następujący stan faktyczny.

Decyzją z dnia 21 czerwca 2018 r. nr (...) Prezes URE udzielił powodowi koncesji nr (...) na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami ciekłymi na okres od dnia 21 czerwca 2018 r. do dnia 21 czerwca 2028 r. (k. 2 – 4V akt adm.).

Jak wynika z informacji zawartej w Monitorze Sądowym i Gospodarczym (k. 5 akt adm.) w dniu 10 października 2018 r. w stosunku do powoda dokonano zmiany w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, polegającej na wpisaniu jako Prezesa Zarządu J. T. w miejsce dotychczasowego Prezesa S. K.. Tymczasem powód nie poinformował Prezesa URE o powyższej zmianie danych osób uprawnionych do reprezentowania go.

Wobec tego, w dniu 11 czerwca 2019 r. Prezes URE wszczął postępowanie w sprawie wymierzenia kary pieniężnej zawiadamiając o tym fakcie powoda oraz wzywając go do udzielenia wyjaśnień w sprawie (k. 1 – 1V akt adm.).

W piśmie z dnia 1 lipca 2019 r. powód przedstawił dane aktualnego Prezesa Zarządu jednocześnie wskazując, że informacja o przedmiotowej zmianie Prezesa nie została przekazana w terminie z uwagi na fakt, iż z uwagi na nagłą zmianę Prezesa Zarządu Spółka nie miała świadomości istnienia takiego obowiązku. Poprzedni Prezes został odwołany w trybie nagłym i nie przekazał wszystkich informacji w tym zakresie. Nadto powód zwrócił się o odstąpienie od wymierzenia kary podnosząc, że informacja o zmianie Prezesa została ujawniona w KRS, a zatem jest to informacja jawna, powszechnie dostępna. W tym przypadku można zatem mówić o znikomej społecznej szkodliwości przedmiotowego zaniedbania (k. 9 – 9V akt adm.).

Jak wynika z treści udzielonych przez powoda wyjaśnień, w latach 2018 i 2019 nie uzyskał on przychodu z działalności koncesjonowanej, albowiem nie rozpoczął obrotu paliwami ciekłymi (k. 32 akt adm.). Natomiast zgodnie z przedstawionym rachunkiem zysków i strat, w roku 2018 r. przychody powoda ogółem osiągnęły poziom (...)zł, przy czym osiągnął on stratę rzędu 369.046,95 zł (k. 13 akt adm.).

W świetle tych okoliczności pismem z dnia 17 lipca 2019 r. (k. 34 akt adm.) Prezes URE zawiadomił powoda o zakończeniu postępowania w sprawie i możliwości zapoznania się ze zgromadzonym materiałem dowodowym. W

wyznaczonym terminie powód zapoznał się z materiałem dowodowym, zaś w piśmie z dnia 5 sierpnia 2019 r. (k. 37 – 38 akt adm.) zwrócił się o odstąpienie od wymierzenia kary z uwagi na fakt wykonania obowiązku oraz znikomej szkodliwości społecznej czynu, jak również brak dochodu z działalności koncesjonowanej i stratę z działalności ogólnej spółki w 2018r.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Odwołanie nie mogło być uwzględnione, ponieważ zaskarżona nim decyzja jest prawidłowa.

Powód posiadał koncesję na obrót paliwami ciekłymi z dnia 21 czerwca 2018 r. Zgodnie z art. 37 ust. 2d ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tekst jednolity Dz.U. z 2019 r, poz. 755 z późn. zm.) przedsiębiorstwo energetyczne jest obowiązane zgłaszać Prezesowi URE zmiany o danych, o których mowa w art. 35 ust. 1c pkt 4 i 5 tej ustawy, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tych zmian. W art. 35 ust. 1c pkt 4 ustawy mowa jest o danych osób uprawnionych lub wchodzących w skład organu uprawnionego do reprezentowania wnioskodawcy obejmujących: imię i nazwisko, datę i miejsce urodzenia, obywatelstwo, numer PESEL, o ile został nadany, serię i numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość oraz adres zamieszkania.

Bezsporne jest, że w rejestrze przedsiębiorców KRS został odnotowany fakt odwołania z funkcji Prezesa Zarządu powoda S. K. i powołania na to stanowisko J. T.. Stosownego wpisu w KRS dokonano w dniu 10 października 2018 r. Ogłoszenie wpisu ukazało się także w dniu 20 listopada 2018 r. w MSiG, który to dzień słusznie został uznany w zaskarżonej decyzji za moment, od którego rozpoczął bieg 14 dniowy ustawowy termin do zgłoszenia Prezesowi URE faktu powołania nowego Prezesa Zarządu powoda w osobie J. T.. Termin ten upłynął bezskutecznie w dniu 4 grudnia 2018 r. Natomiast Prezes URE został poinformowany o zmianie na stanowisku Prezesa Zarządu pismem powoda z dnia 1 lipca 2019 r., a więc dopiero po wszczęciu przez ten organ regulacyjny postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej.

W tym stanie faktycznym Prezes URE zasadnie nie zastosował w odniesieniu do powoda instytucji odstąpienia od kary pieniężnej unormowanej w art. 56 ust. 6a z uwagi na niespełnienie się łącznie przesłanek określonych w tym przepisie takich jak:

1. znikomy stopień szkodliwości czynu,
2. zaprzestanie naruszania prawa lub realizacja obowiązku przez adresata kary.

Wbrew stanowisku odwołania w świetle brzmienia przywołanego przepisu ani fakt dotychczasowej niekaralności powoda, ani nieosiągnięcie przez niego dochodu z działalności koncesjonowanej nie są przesłankami ustawowymi odstąpienia przez Prezesa Urzędu od wymierzenia kary pieniężnej.

Niezależnie od tego w niniejszej sprawie nie spełniły się oba warunki konieczne do ewentualnego odstąpienia od nałożenia kary.

Po pierwsze stopień szkodliwości czynu powoda był wyższy od znikomego. Zgodnie z wykładnią celowościową art. 37 ust. 2d PE Prezes URE powinien mieć zapewnione aktualne informacje o koncesjonariuszu. Wszelkie uchybienia ww. obowiązkowi informacyjnemu, który spoczywa na koncesjonariuszu, utrudnia Prezesowi URE realizację jego ustawowych obowiązków w zakresie kontroli prawidłowości wykonywania działalności koncesjonowanej oraz weryfikacji niekaralności członków zarządu koncesjonariusza. W konsekwencji każde uchybienie temu obowiązkowi rzutuje negatywnie na transparentność i wiarygodność danych dotyczących rynku paliw ciekłych, za których rzetelność i kompletność odpowiada Prezes URE. Postępowanie powoda utrudniło wykonywanie przez Prezesa Urzędu obowiązków ustawowych w tym zakresie i w związku z tym stopień szkodliwości czynu określonego w zaskarżonej decyzji był wyższy od znikomego.

Po drugie 14 dniowy termin określony w art. 27 ust. 2d PE, któremu uchybił powód, zalicza się do terminów prawa materialnego. Oznacza to, że obowiązek powiadomienia organu regulacyjnego o zmianie w zarządzie powoda mógł

być zrealizowany wyłącznie w tym terminie. Natomiast po jego upływie obowiązek ten wygasa. Skutkuje to brakiem możliwości jego wykonania.

W tym sensie powód nie może również zaprzestać naruszania prawa, co oznacza, że dokonane po terminie zawiadomienie o zmianie w zarządzie nie może być uznane za wykonanie obowiązku i nie odnosi skutku zaprzestania przez powoda naruszania obowiązku z art. 37 ust. 2d PE. Po upływie 14 dniowego terminu określonego w ww. przepisie obowiązek informacyjny przekształca się w obowiązek uiszczenia kary pieniężnej.

Niezależnie od powyższych rozważań trzeba podkreślić, że instytucja odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej oparta jest na uznaniu administracyjnym. Przyjmuje się, że kontrola sądowa powinna sięgać głębiej w przypadku decyzji związanych, natomiast być bardziej płytka w odniesieniu do decyzji uznaniowych. W innym przypadku uznanie administracyjne stałoby się konstrukcją iluzoryczną. Nadmierna kontrola sądowa może niweczyć sensowność przepisów upoważniających organy do uznania administracyjnego. W wyroku z 27 listopada 2019 r. sygn. akt I NSK 95/18 Sąd Najwyższy wyraził pogląd, w świetle którego „Prezes URE kształtuje politykę wymiaru kar wobec przedsiębiorców popełniających delikty administracyjne określone w Prawie energetycznym. W pewnych przypadkach Sąd może co prawda zastosować art. 56 ust. 6a PE, jednakże wprawdzie powód powinien wykazać, że pozwany przekroczył zasady uznania administracyjnego oraz że stopień szkodliwości czynu był znikomy, a przedsiębiorca zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.” Jak to już wykazano w niniejszej sprawie sytuacja przedstawiona przez Sąd Najwyższy nie miała miejsca.

W tym stanie rzeczy prawidłowo nałożono na powoda karę pieniężną, a zastosowanie art. 56 ust. 6a PE nie wchodziło w grę.

Według art. 56 ust. 2h pkt 9 PE wysokość kary pieniężnej za naruszenie obowiązku z art. 37 ust. 2d wynosi od 10.000 zł do 50.000 zł i nie ma do niej zastosowania art. 56 ust. 3 tej ustawy ograniczający wysokość kary do 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, wynikającego z działalności koncesjonowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym. W świetle powyższych przepisów powodowi została wymierzona kara minimalna. Z tego powodu jakiegokolwiek jej miarkowanie przez pozwanego lub Sąd byłoby czynnością bezprawną, gdyż naruszałoby bezwzględnie obowiązujący przepis art. 56 ust. 2h pkt 9 PE nie pozwalający na nałożenie kary niższej niż 10.000 zł.

W tym stanie rzeczy Sąd działając na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia.

Wyrok wydano na posiedzeniu niejawnym na podstawie art. 148¹ § 1 k.p.c.

Sędzia SO Andrzej Turliński